

Aukso žqsis

Iliustravo Aspasia Xydea

Tekstai: <https://www.paidika-paramythia.gr/>

Vertimas: Mišel Zaslavskaitė (Aktyvus jaunimas)
Iliustracija - redagavimas: Aspasia Xydea (Fairy Tale Museum)

©AR4Youth, 2022

Šiam turiniui taikoma [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) licencija. Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jei tinkamai nurodomas autorius ir pakeitimai.

Apie AR4Youth

Jaunų žmonių mokymas naudotis papildytosios realybės (AR) autorių kūriniais, pristatant nematerialių kultūros vertybių naudojimo atvejus ([AR4Youth](#)) yra Europos Sąjungos programos „Erasmus+“ finansuojamas projektas, kurį koordinuoja Socialinių ir Edukacinių mokslų tyrimų ir inovacijų centras ([RISC](#)) bendradarbiaujantis su organizacijomis iš Nyderlandų ([ATERMON](#)), Kipro ([Fairy Tale Museum](#)), Lietuvos ([Active Youth](#)), Graikijos ([AKNOW](#)) ir Estijos ([Eesti People to People](#)).

„AR4Youth“ pagrindinis tikslas – mokyti jaunas žmones, kaip sukurti, projektuoti ir įgyvendinti papildytosios realybės (AR) projektą, skirtą knygoms, vadovams ar žinyms skaitmenizuoti ir papildyti. Be to, pripažįstant būtinybę išsaugoti kultūros paveldą, kuris yra mūsų vertybių, įsitikinimų ir siekių pagrindas, ir atsižvelgiant į Darnaus vystymosi tikslų (Sustainable Development Goals) 11.4 punktą „didinti pastangas apsaugoti ir išsaugoti pasaulio kultūros ir gamtos paveldą“. Projekte kaip pavyzdžiai bus naudojamos graikų, lietuvių ir estų pasakos, mitai ir legendos, kurios bus paverstos skaitmeniniais AR tekstais ir saugomos projekto Kultūros skaitmeninėje bibliotekoje.

Įgyvendinant aukščiau paminėtą sritį, projekte bus siekiama įgyvendinti šiuos tikslus:

- Pagerinti jaunų žmonių pažangius skaitmeninius įgūdžius (t. y. naudojimąsi AR technologijomis), ypatingą dėmesį skiriant nedirbančiam ir nesimokančiam jaunimui (angl. Not in Education, Employment or Training);
- Suteikti jauniems žmonėms konkurencingą kvalifikaciją, kad jie galėtų lengviau patekti į darbo rinką arba kurti savo verslumo ateitį;
- Didinti jaunimo žinias apie šalių-partnerių kultūros paveldo aspektus;
- Supažindinti jaunuolius su kultūros paveldo, ypač tradicinių pasakų, mitų ir legendų, išsaugojimo svarba naudojant skaitmenizaciją;
- Didinti darbo su jaunimu kokybę ir inovacijas, rengiant pažangius skaitmeninius mokymus.

Daugiau informacijos apie projektą ir jo veiklą galima rasti projekto interneto svetainėje <https://www.ar4youth.eu/>, aip pat „Facebook“ paskyroje (@AR4Youth).

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Europos švietimo ir kultūros vykdomosios įstaigos (EACEA) požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei EACEA negali būti laikoma už juos atsakinga.

Kartą gyveno vyras, kuris turėjo tris sūnus. Jauniausiąjį vadino Kvaileliu, ir visi jį niekino ir iš jo tyčiojosi.

Vieną dieną vyriausiasis sūnus norėjo eiti į mišką kirsti malkų. Prieš išeidama iš namų motina davė jam skanų pyragą ir butelį vyno, kad nebūtų alkanas ir ištroškęs. Nuėjęs į mišką, jis sutiko seną žilą vyrą. Mažas žmogeliukas, pasisveikinęs su juo, pasakė: "Duok man gabalėlį savo pyrago ir duok gurkštelt vyno, nes esu labai alkanas ir ištroškęs!"

Bet protingas sūnus atsakė: "Jei duosiu tau savo pyragą ir savo vyną, man nieko neliks. Taigi eik toliau ir manęs neužlaikyk". Taigi jis paliko mažąjį žmogų ir nuėjo toliau.

Suradęs malkoms tinkamą medį ir pradėjęs jį pjauti, tačiau jis neilgai turėjo tai darė. Sudavęs vos kelis smūgius į medį, jo kirvis pralėkė ir pataikė į jo paties ranką. Tad jis buvo priverstas grįžti namo, kad žaizda būtų perrišta. Tačiau iš tikrųjų jo sužeidimą sukėlė mažasis žmogeliukas.

Pirmajam sūnui grįžus namo be malkų ir susižeidus, antrasis sūnus iškeliavo į mišką. Motina taip pat davė jam pyrago ir dar butelį vyno. Pasiekęs mišką jis sutiko tą patį žilą žmogeliuką, kuris paprašė jo gabalėlio pyrago ir gurkšnio vyno.

Tačiau antrasis sūnus taip pat atsisakė, sakydamas: "Kad ir ką tau duočiau, man trūks to, ką duosiu, todėl eik savo keliais ir negaišk mano laiko!" Taigi jis paliko mažąjį žmogų stovėti ir nuėjo toliau miško link. Bausmė artėjo ir prie jo. Po kelių kirvio smūgių į medį kirvis atsilaisvino ir pataikė jam į koją, todėl jis buvo nuneštas į savo namus.

Tada jauniausias sūnus Kvailelis sako: "Tėveli, leisk man nueiti sukapati malkų". "Tavo broliai buvo sužeisti, kai ėjo", atsakė tėvas, „tu neišmanai apie tokius dalykus, pamiršk tai". Tačiau Kvailelis atkakliai maldavo tėvą, kol šis pasakė: "Gerai, eik, nuo žalos, kurią patirsi, tapsi daugiausiai protingesnis".

Motina davė jam pyragą, kurį iškepė iš pelenų ir vandens, ir butelį alaus, kuris jau buvo parūgęs. Pasiekęs mišką, jis taip pat sutiko mažą žilą žmogeliuką, kuris pasisveikino ir pasakė: "Duok man gabalėlį savo pyrago ir gurkšnį iš savo butelio, esu labai alkanas ir ištroškęs!"

Tuomet Kvailelis atsakė: „Aš turiu tik pelenų pyrago ir rūgštaus alaus". Žmogeliukas sutiko, bet kai jie atsisėdo ir Kvailelis ištraukė pelenų pyragą, jis tapo puikiu kiaušinių pyragu, o rūgštus alus - geru vynu. Taigi jie atsisėdo ir, pavalgę bei išgėrę, mažasis žmogelis tarė "Kadangi tu turi gerą širdį ir daliniesi tuo, kas tau priklauso, suteiksiu tau sėkmės. Visai priešais yra senas medis, nupjauk jį ir jo šaknyse kažką rasi". Šiais žodžiais žmogeliukas atsisveikino ir išėjo.

Nupjovęs medį, Kvailelis prie jo šaknyų rado žąsį su gryno aukso sparnais. Jis ištraukė žąsį, pasiėmė ją su savimi ir nuėjo į užieigą pernaktvoti. Užieigos šeimininkas turėjo tris dukteris, kurias labai suintrigavo šis keistas paukštis. Tačiau nepaisant smalsumo, dukros norėjo pavogti vieną iš auksinių žąsies plunksnų.

Vyresnioji pagalvojo: "Bus kokia nors proga iš jos ištraukti sparną!" Ir kai Kvailelis išėjo, ji griebė žąsies sparną, bet jos pirštai įstrigo.

Po kurio laiko atėjo antroji ir ji taip pat norėjo ką nors paimiti iš žąsies. Bet vos tik ji palietė seserį, ši prilipo prie jos. Kai priėjo ir trečioji sesuo, kitos dvi pradėjo ant jos šaukti: "Eik iš čia, dėl Dievo meilės, išei!" Tačiau trečioji nesuprato, kodėl ji turėtų išeiti, ir nubėgo link žąsies. Bet vos tik ji palietė viduriniąją seserį, ji taip pat užstrigo. Taigi trys seserys praleido naktį kartu su žąsimi.

Kitą rytą Kvailelis pasiėmė žąsį ant rankų ir iške-liavo, nekreipdamas dėmesio į prie jos prikibusias mergaites. Mergaitės bėgo paskui jį, viena iš kairės, kita iš dešinės, stengdamosi rasti tempą ir nenukristi.

Pakeliui jos sutiko kunigą, kuris, vos tik pamatęs jų bėgimą, supyko: „Jūs, neklaūžados, nesigėdijate bėgti paskui jaunuolį, tai visai negerai!" Bebaigdamas sakiniį jis griebė mažesniąją už rankos, kad ją patrauktų, bet vos tik ją palietė, ji užstrigo ir jis buvo priverstas bėgti paskui jas.

Po kurio laiko jų keliai susikirto su bažnyčios įgaliotiniu, kuris pamatė, kad kunigas bėga paskui tris merginas. Jis apstulbo išvydęs šį vaizdą ir sušuko: „Kur taip greitai bėgate, kunige? Nepamirškite, kad šiandien turime krikštynas!" Jis pribėgo prie kunigo ir patraukė jį už rankovės, bet ir jis užsikirto.

Taigi, penketukas sekdamas paskui aukso žąsį, sutiko du ūkininkus, kurieėjo iš savo lauko su šakėmis ant pečių. Kunigas šūktelėjo jiems, kad paleistų jį ir komisarą. Bet vos tik jie palietė komisarą, taip pat užstrigo, ir dabar jų septyni bėgo paskui Kvailelį ir žąsį.

Galiausiai jie visi kartu atvyko į miestą. Šiame mieste gyveno karalius, kurio dukra buvo tokia rimta, kad niekas negalėjo jos prajuokinti. Todėl karalius priėmė įstatymą, kad tas, kuris sugebės ją prajuokinti, galės ją vesti. Tai išgirdęs Kvailelis su savo palyda nuėjo pas princesę, o ši, pamačiusi vieną po kito bėgančius septynis žmones, ėmė taip garsiai juoktis, kad nebegalėjo sustoti.

Tada kvailelis paprašė princesės tapti jo žmona, bet karaliui jaunikis visai nepatiko ir jis pateikė daugybę pasiteisinimų. Galiausiai jis paprašė atvesti jam vyrą, kuris pats vienas galėtų išgerti rūšį vyno.

Kvailelis pagalvojo apie mažą žilą žmogeliuką ir nuėjo į mišką prašyti jo pagalbos. Toje vietoje, kur nupjovė medį, jis pamatė sėdintį žmogų, kuris atrodė liūdnas. Kvailelis paklausė jo, kas jį neramina, ir kodėl toks liūdnas.

„Labai noriu gerti ir negaliu numalšinti troškulio, negaliu pakęsti šalto vandens. Žinoma, išgėriau statinę vyno, bet ką gali padaryti lašas ant karšto akmens?“ atsakė nepažįstamasis.

„Aš galiu tau padėti, pasakė jam Kvailelis. „Eik su mani-mi ir gausi daug vyno!“

Jis nusivedė jį į karaliaus rūšį, ir nepažįstamasis puolė prie didžiųjų statinių. Jis gėrė, gėrė, gėrė, gėrė ir per dieną išgėrė visą rūšį.

Kvailelis vėl paprašė nuotakos rankos, bet karaliui labai nepatiko, kad nevykėlis, kurį visi vadino Kvaileliu, vestų jo dukterį.

Todėl jis nustatė naujas taisykles: jis turėjo atvesti vyrą, kuris galėtų suvalgyti kalną duonos. Kvailelis daug pagalvojo ir tuoj pat nuėjo į mišką. Ten toje pačioje vietoje jis rado sėdintį vyrą su diržu ant pilvo ir liūdnu veidu.

Vyras pasakė: „Aš suvalgiau visą krūvą traškios duonos, bet ką ji gali padaryti, kai esi toks alkanas kaip aš? Mano skrandis lieka tuščias, ir aš turiu susirišti skrandį, kad nemirčiau iš bado“.

Kvailelis apsidžiaugė ir tarė jam: „Eik su manimi, ir tu numalšinsi savo alkį“.

Jis nusivedė jį į karaliaus kiemą, kuris buvo surinkęs visus miltus savo karalystėje, ir paprašė iškepti didžiulį kalną duonos. Žmogus iš miško atsistojo priešais kalną ir ėmė valgyti, valgyti ir valgyti... Taip per vieną dieną duonos kalnas išnyko!

Kvailelis trečią kartą paprašė nuotakos rankos, bet karalius vėl ieškojo būdo, kaip išvengti jaunikio. Šį kartą jis paprašė laivo, galinčio keliauti sausuma ir jūra: „Kai tik juo plauksi, tuoj pat paimsi mano dukterį ir žmonas!“ - pasakė jam.

Kvailelis nuėjo tiesiai į mišką, o ten stovėjo mažas žilas žmogeliukas. „Aš už tave valgiau ir gėriau, tarė jam mažasis žmogeliukas, „dabar duosiu tau ir laivą. Visa tai darau todėl, kad buvai man geras!“

Taigi jis padovanojo jam laivą, kuris galėjo keliauti sausuma ir jūra. Pamatęs, kad jo sąlyga įvykdyta, karalius nebegalėjo atsisakyti ir atidavė savo dukterį ir žmonas. Taigi vestuvės buvo atšvęstos, o po karaliaus mirties Kvailelis paveldėjo karalystę ir kartu su žmona gyveno ilgai ir laimingai.

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga